

ORGANIZAČNÝ PORIADOK DEJEPISNEJ OLYMPIÁDY

Čl. 1

Všeobecné ustanovenia

Organizačný poriadok Dejepisnej olympiády je vypracovaný na základe smernice Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 537/2000-7 o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží žiakov základných škôl, základných umeleckých škôl a stredných škôl v Slovenskej republike.

Čl. 2

Poslanie súťaže

1. Prehlbovať, rozširovať a upevňovať vedomosti z dejín.
2. Podporovať nové formy tvorivej práce žiakov pri poznávaní dejín.
3. Prispievať k vyhľadávaniu talentovaných žiakov s hlbším záujmom o dejiny.
4. Spopularizovať históriu medzi žiakmi aby sa stal súčasťou podobných foriem súťaženia.
5. Vzbudzovať záujem a pestovať u žiakov kladný vzťah k histórii s dôrazom na dejiny Slovenska.
6. Prispievať k účelnému využívaniu voľného času žiakov.
7. Umožniť učiteľom spätne využívať poznatky získané na súťaži pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu.

Čl. 3

Charakteristika súťaže

1. Dejepisná olympiáda je dobrovoľnou predmetovou súťažou jednotlivcov a priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom na školách. Určená je žiakom 6. až 9. ročníka základných škôl, prímý až kvarty osemročných gymnázií a žiakom 1. až 4. ročníka stredných škôl a žiakom kvinty až oktávy osemročných gymnázií.
2. Súťaž sa usporadúva každoročne a člení sa podľa kategórií a súťažných kôl.
3. Odborným garantom súťaže je Historický ústav Slovenskej akadémie vied.

Čl. 4

Štruktúra súťaže

1. Dejepisná olympiáda je predmetová postupová súťaž organizovaná v týchto kategóriách:
 - a) v stredných školách:
 - kategória A – pre žiakov, ktorí napíšu samostatnú prácu na ľubovoľnú tému z regionálnej histórie;
 - kategória B – pre žiakov, ktorí napíšu samostatnú prácu na tému každoročne určenú Slovenskou komisiou Dejepisnej olympiády;
 - b) v základných školách a na prvom stupni osemročných gymnázií:
 - kategória C pre žiakov 9. ročníka základných škôl a kvarty osemročných gymnázií;
 - kategória D pre žiakov 8. ročníka základných škôl a tercie osemročných gymnázií;
 - kategória E pre žiakov 7. ročníka základných škôl a sekundy osemročných gymnázií;
 - kategória F pre žiakov 6. ročníka základných škôl a prímý osemročných gymnázií.
2. V kategóriách A a B sa súťaží v troch kolách (školské, krajské, celoštátne). Vo všetkých kolách sa súťaží písomnou a ústnou formou (vypracovaním testových úloh a obhajobou samostatnej písomnej práce).

3. V kategóriách C, D sa súťaží v štyroch kolách (školské, okresné, krajské, celoštátne), v kategórii E v troch kolách (školské, okresné, krajské) a v kategórii F v dvoch kolách (školské, okresné). V kategóriách C, D, E, F sa súťaží iba písomnou formou (vypracovaním testových úloh).

Čl. 5 **Riadenie súťaže**

1. Vyhlasovateľom Dejepisnej olympiády je Ministerstvo školstva Slovenskej republiky.
2. Dejepisnú olympiádu po odbornej a obsahovej stránke riadi Slovenská komisia Dejepisnej olympiády, príslušné krajské a okresné odborné komisie. Úlohou týchto komisií je riadiť jednotlivé kolá súťaže v súlade s týmto Organizačným poriadkom a aktuálnymi metodicko-organizačnými pokynmi.

3. Odborná Slovenská komisia Dejepisnej olympiády po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh celoštátneho kola Dejepisnej olympiády. Návrh na vymenovanie predsedu odbornej Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády podáva Historický ústav Slovenskej akadémie vied Ministerstvu školstva SR. Predsedu a členov Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády vymenuje minister školstva. Slovenská komisia Dejepisnej olympiády je zložená z predsedu, podpredsedu pre základné školy a osemročné gymnáziá, tajomníka (pracovníka IUVENTY, ktorý spracúva agendu spojenú s činnosťou Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády), krajských predsedov Dejepisnej olympiády a vedúcich autorských kolektívov Dejepisnej olympiády (autorské kolektívy Dejepisnej olympiády pre základné školy a osemročné gymnáziá, autorské kolektívy Dejepisnej olympiády pre stredné školy). V prípade potreby je možné komisiu doplniť o členov z radov učiteľov dejepisu na vysokých školách, stredných školách a základných školách a zástupcov vedecko-výskumných inštitúcií, prípadne zástupcov metodických centier, centier voľného času. Táto komisia zabezpečuje:

- odbornú a obsahovú náplň jednotlivých kôl Dejepisnej olympiády,
- riadenie a usmerňovanie činnosti okresných a krajských komisií Dejepisnej olympiády,
- vydávanie metodických, študijných a odborných materiálov,
- návrhy termínov konania jednotlivých kôl Dejepisnej olympiády,
- vyhodnotenie výsledkov celoštátneho kola.

Predseda Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády zhodnotí priebeh a úroveň celoštátneho kola a celého ročníka a zašle hodnotiacu správu Ministerstvu školstva SR a IUVENTE.

4. Krajská komisia Dejepisnej olympiády po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh krajského kola Dejepisnej olympiády. Predsedu a členov krajskej komisie vymenúva krajský školský úrad. Táto komisia zabezpečuje:

- odbornú a obsahovú garanciu krajského kola Dejepisnej olympiády v spolupráci s krajskými školskými úradmi,
- riadenie a usmerňovanie činnosti okresných komisií Dejepisnej olympiády,
- vyhodnotenie výsledkov krajského kola.

Predseda krajskej komisie Dejepisnej olympiády zhodnotí priebeh a úroveň krajského kola a zašle hodnotiacu správu predsedovi Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády najneskôr týždeň po skončení súťaže.

5. Okresná komisia Dejepisnej olympiády po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh okresného kola Dejepisnej olympiády. Predsedu a členov okresnej komisie vymenúva krajský školský úrad. Táto komisia zabezpečuje:

- organizáciu okresného kola Dejepisnej olympiády v spolupráci s riaditeľstvami škôl, centrami voľného času a krajskými školskými úradmi,
- usmerňovanie činnosti učiteľov poverených riadením a organizáciou olympiády,
- vyhodnotenie výsledkov okresného kola.

Okresná komisia Dejepisnej olympiády zhodnotí priebeh a úroveň okresného kola a zašle hodnotiacu správu predsedovi krajskej komisie Dejepisnej olympiády najneskôr týždeň po ukončení súťaže.

6. Školská komisia Dejepisnej olympiády po odbornej, obsahovej a organizačnej stránke riadi priebeh školského kola Dejepisnej olympiády. Predsedu a členov školskej komisie vymenúva riaditeľ školy. Táto komisia zabezpečuje:

- organizáciu školského kola Dejepisnej olympiády,
- vyhodnotenie výsledkov školského kola.

Predseda školskej komisie Dejepisnej olympiády vyhodnotí priebeh a úroveň školského kola a hodnotiacu správu zašle predsedovi okresnej komisie Dejepisnej olympiády (kategórie C, D, E, F) a predsedovi krajskej komisie Dejepisnej olympiády (kategórie A a B) najneskôr týždeň po ukončení súťaže.

Čl. 6

Organizačné zabezpečenie súťaže

1. Celoštátne kolo organizačne zabezpečuje organizácia poverená Ministerstvom školstva Slovenskej republiky – IUVENTA.
2. Organizovaním krajského kola Dejepisnej olympiády poveruje príslušný krajský školský úrad školu, školské zariadenie alebo inú organizáciu.
3. Organizovaním okresného kola Dejepisnej olympiády poveruje príslušný krajský školský úrad školu, školské zariadenie alebo inú organizáciu.
4. Školské kolá Dejepisnej olympiády organizačne zabezpečujú školské komisie dejepisu.

Čl. 7

Priebeh a podmienky účasti

1. V kategóriách A a B:

a) Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia všetkých ročníkov stredných škôl a gymnázií, kvinty až oktávy osemročných gymnázií. Do krajského kola postupujú na základe rozhodnutia školskej komisie všetci žiaci, ktorí splnia predpísané podmienky postupu (vypracovanie a obhajoba práce, vypracovanie testových úloh).

b) Vypracovanie testov pre školské kolá zabezpečia školské komisie Dejepisnej olympiády. Testy pre krajské a celoštátne kolo pre obidve kategórie zabezpečí Slovenská komisia Dejepisnej olympiády.

c) Zadané úlohy majú overiť vedomosti žiakov v zmysle platných učebných osnov dejepisu na gymnáziách a na stredných školách, kde sa dejepis vyučuje. Pre jednotlivé ročníky gymnázií a stredných škôl sa pripravujú osobitné varianty testov.

2. V kategóriách C, D, E a F:

a) Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia zo 6. až 9. ročníka základných škôl a z prímky až kvarty osemročných gymnázií. Do okresného kola postupujú prví dvaja žiaci z každej školy a z každej kategórie. Z okresného do krajského kola postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií C, D, E. Z krajského do celoštátneho kola postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií C, D.

b) Vypracovanie testov pre školské kolá zabezpečia školské komisie Dejepisnej olympiády. Testy pre okresné kolo, krajské a celoštátne kolo pre všetky kategórie zabezpečí Slovenská komisia Dejepisnej olympiády.

c) Zadané úlohy majú overiť vedomosti žiakov v zmysle platných učebných osnov dejepisu na základných školách (6. až 9. ročník) a na prvom stupni osemročného gymnázia (príma až

kvarta). Testy pre vyššie ročníky môžu obsahovať zadania úloh z učív predchádzajúcich ročníkov. Súčasťou testov sú zadania z vybraného monotematického celku nad rámec učebných osnov, ktorý pre každý rok stanoví Slovenská komisia Dejepisnej olympiády.

K vybranému monotematickému celku komisia odporučí žiakom študijnú literatúru primeranú pre jednotlivé vekové kategórie žiakov.

Čl. 8

Zabezpečenie podmienok účasti žiakov s vyučovacím jazykom národnostných menšín

1. V kategóriách A a B sa testové úlohy, vypracovanie a obhajoba súťažných prác realizujú v slovenskom jazyku.
2. V kategóriách C, D, E a F v okresných kolách preklady úloh do jazykov s vyučovacím jazykom národnostných menšín podľa požiadaviek jednotlivých okresov zabezpečí Slovenská komisia Dejepisnej olympiády. V krajských a v celoštátnom kole sa olympiáda realizuje v slovenskom jazyku. V krajských kolách kategórií C, D a E bude ako pomôcka pre žiakov k dispozícii preklad textovej časti úloh v jazykoch národnostných menšín.

Čl. 9

Práva a povinnosti súťažiacich

1. Účasť žiakov v súťaži je dobrovoľná.
2. Súťažiaci majú právo byť včas a v dostatočnom rozsahu informovaní o organizovaní súťaže a o podmienkach účasti v nej. Majú právo byť vopred oboznámení s kritériami hodnotenia a po absolvovaní súťaže dostať informácie o výsledkoch.
3. Súťažiaci sa môžu zúčastniť Dejepisnej olympiády, ak splnia podmienky uvedené v tomto Organizačnom poriadku. Sú povinní dostaviť sa v stanovený deň a hodinu na riešenie úloh a zotrvať na súťaži až do jej skončenia, rešpektovať rozhodnutia hodnotiacich a odborných komisií, súťažiť čestne v zmysle zásad súťaže.
4. Súťažiaci sa so znením testových úloh oboznámia bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regulárnosti súťaže.
5. Hodnotiaca komisia (porota) vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov, v kategóriách A a B tiež vyhodnotí práce a obhajoby prác žiakov a na základe výsledkov určí ich konečné poradie. Každú súťažnú úlohu hodnotia aspoň dvaja členovia komisie. V sporných prípadoch rozhoduje predseda komisie.
6. Protest proti výsledkom a priebehu súťaže je možné podať predsedovi príslušnej komisie (školskej, okresnej, krajskej, celoštátnej), najneskôr 10 dní od vyhlásenia výsledkov príslušného kola.
7. Opravené testy súťažiacich uschovávajú odborné komisie Dejepisnej olympiády, ktoré realizovali príslušné kolo súťaže po dobu jedného roka.

Čl. 10

Bezpečnosť a ochrana zdravia súťažiacich

1. Organizátor súťaže, v súčinnosti s vedením školy alebo iného zariadenia, ktoré poskytne priestory na realizáciu Dejepisnej olympiády, zabezpečuje priebeh súťaže podľa všeobecne záväzných právnych predpisov pre oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia.
2. Pedagogický dozor počas súťaže zabezpečuje organizátor a v mimo súťažnom čase osoby poverené pedagogickým sprievodom žiakov.

Čl. 11

Finančné zabezpečenie súťaže

1. Dejepisnú olympiádu finančne zabezpečuje Ministerstvo školstva Slovenskej republiky prostredníctvom poverenej organizácie a krajské školské úrady.
2. Školské kolo Dejepisnej olympiády sa finančne zabezpečuje z prostriedkov školy.
3. Financovanie súťaže môže byť zabezpečené aj z iných zdrojov.

Čl. 12

Spôsob hodnotenia súťaže

1. Dejepisná olympiáda prebieha formou riešenia didaktických testov a formou samostatných písomných prác a ich obhajoby.
2. Súťažiaci vypracujú úlohy podľa pokynov príslušnej komisie a v určenom termíne.
3. Pri testovej časti má vyriešený celý test hodnotu 100 bodov. Každá čiastková správna odpoveď má hodnotu jedného bodu. Časový limit pre vyriešenie úloh testu vo všetkých kategóriách je maximálne 100 minút.
4. V školskom, v okresnom a v krajskom kole tvoria test z príslušného učiva (40 b), úlohy z vybraného monotematického celku (50 b) a úlohy z regionálnej histórie (10 b). O úlohách z regionálnej histórie rozhoduje školská, okresná a krajská odborná komisia Dejepisnej olympiády. V celoštátnom kole test tvoria úlohy z príslušného učiva (50 b) a úlohy z vybraného monotematického celku (50 b).
5. Úspešným riešiteľom Dejepisnej olympiády v jednotlivých kolách a kategóriách sa stáva súťažiaci, ktorý dosiahne minimálne 60 %.
6. Súťažiaci sa so znením úloh oboznámi bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regulárnosti súťaže.
7. Odborná porota (hodnotiacia komisia) vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov, zhodnotí výsledky a na základe výsledkov určí ich konečné poradie. Každú súťažnú úlohu hodnotia aspoň dvaja členovia odbornej poroty. V sporných prípadoch rozhoduje predseda príslušnej odbornej komisie.
8. Opravené testy súťažiacich uschováva príslušná odborná komisia Dejepisnej olympiády po dobu najmenej jedného roka.
9. V kategóriách A a B sa hodnotí samostatná písomná práca v školskom kole maximálne 100 bodmi. V krajskom kole a v celoštátnom kole získa súťažiaci za prácu maximálne 80 bodov, za obhajobu práce maximálne 20 bodov.

Čl. 13

Účinnosť a registrácia organizačného poriadku súťaže

1. Tento organizačný poriadok je registrovaný na Ministerstve školstva Slovenskej republiky pod číslom CD-2008-11674/25173-1:911 s účinnosťou od 1. 9. 2008.

PhDr. Ľubica Kázmerová, CSc.
predsedníčka Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády